

ส่งออกเอาใจกับตลาดรัสเซีย

จากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนที่เริ่มมีความรุนแรงนับตั้งแต่วันที่ 24 กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมาจากการที่ประธานาธิบดีวลาดิมีร์ ปูติน ตันสินใจส่งกองกำลังเข้าไปปกป้องสองแคว้นด้านตะวันออกของยูเครนที่มีชายแดนติดกับรัสเซียหลังจากรัสเซียเพ็งรับรองเอกราชและลงนามในสัญญามิตรภาพกับสองแคว้นนั้นไปหมาดๆ ผลที่ตามมาคือประเทศตะวันตกรวมทั้งพันธมิตรที่หนุนหลังยูเครนก็ได้รุมกันโต้ประเคนออกมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่อรัสเซียรัวถี่ยับเป็นรายวันหรือนับเป็นรายชั่วโมงจนลูกกลมบานปลายแบบไร้ขอบเขตรวมทั้งสถาบัน องค์กร และภาคธุรกิจต่าง ๆ ก็ขอพักความเป็นกลางไว้ชั่วคราวกระโดดเข้าร่วมวงคว่ำบาตรขยายไปยังด้านกีฬา ดนตรี และอุตสาหกรรมบันเทิงอีกต่างหาก

เป้าหมายการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจของรัสเซียเบื้องต้นก็มุ่งทำลายระบบการเงิน กล่าวคือทำให้รัสเซียประสบความยากลำบากและความรุ่มรวยให้มากที่สุดในทุกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเงินแบบครบวงจร นับตั้งแต่สร้างปัญหาอุปสรรคในการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศ ตัดช่องทางหารายได้เข้าประเทศ ก่อปัญหาเงินเพื่อแก่ประชาชน ฯลฯ แล้วยกระดับความเข้มข้นด้วยการแซงแซงทรัพย์สินของธนาคารกลางรัสเซียในต่างประเทศคิดเป็นมูลค่าไม่ต่ำกว่า 3 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ ควบคู่ไปกับการตัดธนาคารบางแห่งของรัสเซีย ออกจากระบบการโอนเงินระหว่างประเทศ (SWIFT) แต่ยังมีใจดีเปิดช่องไว้ให้ประเทศตะวันตกเองสามารถชำระค่าพลังงานที่ต้องซื้อจากรัสเซียได้หรือสำหรับในกรณีที่รัสเซียอยากชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ในฝั่งตะวันตก จากสองมาตรการหลังนี้ทำให้ประธานาธิบดีของรัสเซียรู้สึก

ว่าตะวันตกกระทำก้าวร้าวเกินไปและตามมาด้วยการสั่งปลดล็อกคว่ำบาตรนิวเคลียร์ให้พร้อมใช้ปฏิบัติการขั้นสูงสุดทันที

การคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจยังไม่พอแค่นั้น ประเทศตะวันตกทั้งหลายรวมทั้งยุโรปตะวันออกและประเทศพันธมิตรเกือบ 40 ประเทศ แม้แต่สวีเดนแลนด์ที่เคยดำรงความเป็นกลางท่ามกลางความขัดแย้งในโลกมาโดยตลอดยังต้องขอร่วมแจมปิดน่านฟ้าไม่อนุญาตให้อากาศยานของรัสเซียบินผ่าน โดยฝ่ายรัสเซียก็ตอบโต้ในลักษณะเดียวกันจนทำให้ท้องฟ้าปลอดโปร่งเบาสบายปราศจากเครื่องบินไปมาหาสู่ระหว่างกัน หากประเทศทางตะวันตกประสงค์จะบินไปทางตะวันออกที่ต้องผ่านรัสเซียก็ต้องไปหาทางบินอ้อมให้สิ้นเปลืองพลังงานและเสียเวลาเล่นมากกว่าเดิม เช่นจากอังกฤษหากจะบินไปญี่ปุ่นก็อาจต้องอ้อมแฉะพักเที่ยวขั้วโลกเหนือเสียก่อน โดยใช้เวลาเพิ่มอีกแค่ 17 ชั่วโมง

หลังจากปิดน่านฟ้าก็มาถึงคราวปิดน่านน้ำกันต่อ ประเดิมด้วยสายการบินเรือขนส่งตู้สินค้าขนาดใหญ่ของยุโรป เช่น Maersk ของเดนมาร์ก MSC ที่มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่สวีเดนแลนด์ CMA และ CGN ของฝรั่งเศส ประกาศงดให้บริการกับสินค้าทั้งขาเข้าและขาออกกับรัสเซีย ตามมาด้วยน้องรองอย่าง Ocean Network Express ของสิงคโปร์และ Hapag Lloyd ของเยอรมนี ที่ขอเดินรอยตามรุ่นพี่ ก่อนจะมาถึงท่าเรือหลักในยุโรปอย่าง Rotterdam, Antwerp และ Hamburg ก็ประกาศขอร่วมสังฆกรรมงดให้บริการกับสินค้าเข้า-ออก และถ่ายลำที่เกี่ยวข้องกับรัสเซีย

ในภาวะสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมอย่างนี้ในปัจจุบันนี้ ผู้นำเข้าสินค้าของรัสเซียก็กำลังตกอยู่ในความสับสนว่า

จะเดินต่อไปอย่างไรจากการเปลี่ยนแปลงในทางลบรายวันและมีแต่คำถามมากมายที่หาคำตอบไม่ได้ เช่น จะสามารถเข้าถึงเงินสกุลหลักได้หรือไม่? จะมีการขนส่งสินค้าได้หรือไม่? อัตราแลกเปลี่ยนจะผันผวนไปแค่ไหน? ต้นทุนสินค้าที่แพงขึ้นผู้บริโภคจะรับไหวไหม? ธนาคารกลางจะเข้ามาแทรกแซงระบบการเงินอะไรหรือเปล่า? หันมาวางมือทางธุรกิจชั่วคราวแล้วนำเงินท้องถิ่นไปฝากธนาคารกินดอกเบี้ยยร้อยละ 20 ก่อนดีไหม? ฯลฯ สรุปแล้วคือยังไม่อยู่ในอารมณ์ที่จะทำการค้าขายระหว่างประเทศนั่นเอง เพราะมีตัวแปรมากเกินไปแถมวิกฤตนี้ยังสื่อว่าจะมีแต่ความรุนแรงเพิ่มขึ้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้ส่งออกไทยที่ทำธุรกรรมทางการค้ากับคู่ค้าเก่าในรัสเซียเป็นประจำอยู่แล้ว หากมีความเชื่อใจกัน และสามารถยอมรับความเสี่ยงร่วมกันท่ามกลางความผันแปรสูงได้ก็ยังมีช่องทางจะดำเนินธุรกิจต่อไปได้อยู่ ส่วนเงื่อนไขที่จะขอรับชำระค่าสินค้าน่าห่วงหน้าทั้งหมดคงไม่น่าเป็นไปได้ในเวลานี้ ทั้งนี้สำหรับผู้ส่งออกที่ตั้งใจจะเริ่มเจาะตลาดหรือมองหาลูกค้าใหม่ในรัสเซีย ขอให้อดใจรอดูสถานการณ์รอให้ฝุ่นหายตกลงจนพอมองเห็นและคาดการณ์อนาคตข้างหน้าได้ก็จะเป็นทางเลือกที่ปลอดภัยที่สุด